

**การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา**
**The Development of Critical Reading ability Using SQ4R Teaching
Method for The first-year students of Nakhonratchasima College.**

สุระสิทธิ์ เขียวเขย¹ อิดารัตน์ สมานพันธ์²
Surasit Khiaochoei¹ Tidarat Samanpan²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอน
อ่านแบบ SQ4R 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่
1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75
3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัย
นครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แผนการจัดการเรียนการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R จำนวน 4 แผนๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบ
วัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน
30 ข้อ ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอน
อ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 14 ข้อ ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับปริญญาตรี วิทยาลัย
นครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 216 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1
ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนครราชสีมา ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 0003104 การใช้ภาษาไทย
เพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Selection) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS และ Microsoft
Excel สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ร้อยละ (%)
และทดสอบค่าที (t-test)

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา,

E-Mail: surasitk@nmc.ac.th

Master of Education in Curriculum and instruction, Faculty of Education, Nakhonratchasima College.

² อาจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Lecturer, Faculty of Education, Nakhonratchasima College.

ผลการศึกษาพบว่า

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The purposes of this research were to : 1) Compare the Development of Critical reading ability for the first-year students of Nakhonratchasima College between before and after being taught using SQ4R teaching method 2) Compare the Development of Critical reading ability for the first-year students of Nakhonratchasima College between after being taught using SQ4R teaching method of 75 percentage out of a full score total. 3) Investigate the satisfaction of the first-year students of Nakhonratchasima College on learning using SQ4R teaching method. The simple group was the first-year undergraduate students of Nakhonratchasima College in the second semester of academic year 2021, selected by Purposive Selection. The research instruments consisted of : 1) 4 instructional plans of SQ4R teaching method, making 12 hours in total. 2) The 30 multiple-choice of Critical reading ability. and 3) The 14 items of Satisfaction of students toward SQ4R teaching method. The statistical analysis employed mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), Percentage (%) and t-test.

The results were as follows:

1. The development of Critical reading ability for the first-year students of Nakhonratchasima College after being taught using SQ4R teaching method was higher than that of before with the level of statistical significance at .05

2. The development of Critical reading ability for the first-year students of Nakhonratchasima College after being taught using SQ4R teaching method were higher than the criteria (75 percentage) with the level of statistical significance at .05

3. The satisfaction of the students toward SQ4R teaching method in overall aspect was in high level.

Keywords: The Development of Critical Reading Ability, SQ4R Teaching Method, Nakhonratchasima College

บทนำ

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับที่มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยการจัดการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วุฒิพงษ์ คำเนตร, 2558) การสอนภาษาไทยในระดับอุดมศึกษา อาจารย์ควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ฝึกกระบวนการคิดเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงการแบ่งปันความรู้กันในห้องเรียนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นั่นคือ มีความสามารถในการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (สรศักดิ์ เชี่ยวชาญ, 2561 : 117) เมื่อพิจารณาพบว่าทักษะการอ่านเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานทางภาษาที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน (สุริรัตน์ อักษรกาญจน์, 2559 : 94) สอดคล้องกับ พรหมนิกร สมคร, (2557 : 1) ได้กล่าวถึงการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานทางภาษาที่สำคัญต่อการเรียนรู้ พัฒนาสติปัญญา ตลอดจนช่วยส่งเสริมวิจารณ์ญาณและประสบการณ์ของผู้อ่าน

การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นการอ่านระดับสูงที่ต้องใช้สติปัญญา ความคิด ในการพิจารณา ความสามารถในการสรุปสาระสำคัญของเรื่อง การลำดับเหตุการณ์ การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า การจำแนกข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การตัดสินประเมินค่าได้อย่างมีเหตุผลประกอบการอ่าน (ปวีณสุตา ขันการ, 2561 : 38) ด้วยเหตุนี้การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นที่ต้องฝึกฝนและพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนในระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ สถาบันการศึกษาจึงต้องส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ รักการค้นคว้า สามารถสร้างสรรค์พัฒนาและเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ให้แก่สังคมผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาที่เรียน พร้อมทั้งต้องสามารถถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ความคิดเห็นออกมาในรูปแบบงานเขียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและปรับตัวให้ทันกับสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร แม้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการเรียนในระดับปริญญาตรี แต่จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย การสัมภาษณ์ การสำรวจความคิดเห็นของผู้สอน

รายวิชาการอ่านในระดับปริญญาตรี พบว่าผู้เรียนมีปัญหาในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณค่อนข้างมาก เพราะผู้เรียนไม่สามารถสรุป ดีความ ระบุดจุดประสงค์ของผู้เขียนลงความคิดเห็น ประเมินความคิดของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่านได้และไม่สามารถถ่ายทอดข้อมูลความรู้ความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านออกมา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุรรัตน์ อักษรกาญจน์, 2559 : 95-96)

จากการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2563 ในรายวิชาการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา ยังขาดความสามารถในการอ่านโดยเฉพาะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จากปัญหาดังกล่าวทำให้นักศึกษาขาดประสิทธิภาพในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและผลที่ตามมาคือนักศึกษามีผลการเรียนรายวิชาการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารต่ำอีกด้วย ในการแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้สอนควรมีลำดับขั้นตอนในการสอนที่ทำให้นักศึกษาได้อ่านและคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบด้วยตัวของผู้เรียนเอง โดยผู้เรียนต้องแสดงเหตุผลหรือที่มาที่ไปของคำตอบนั้นได้ จึงจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและเป็นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างแท้จริง (ธัญญาลักษณ์ สังข์แก้ว, 2563 : 65) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในระดับอุดมศึกษานั้นมีความสำคัญมาก ผู้สอนจึงควรหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และรู้จักใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ทั้งยังใช้การอ่านเป็นการเตรียมพร้อมผู้เรียนสู่โลกของวิชาการวิชาชีพ และในฐานะที่เป็นพลเมืองในสังคมได้ (เพ็ญวิภา วัฒนปรีชานนท์, 2561 : 2)

วิธีการสอนแบบ SQ4R ปรับปรุงมาจากการสอนแบบ SQ3R เป็นแนวคิดของฟรานซิส พี โรบินสัน (Francis P. Robinson) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านแห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ เป็นการอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องโดยการตอบคำถามที่กำหนดไว้ (สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ, 2554 : 225 อ้างถึงใน ไกรสร ประดับเพชร, 2561 : 5) การสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นการสอนที่ได้รับการพัฒนาและตั้งอยู่บนรากฐานแนวคิดทางการเรียนการสอนภาษา คือ ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition Theory) ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งของจิตวิทยาการเรียนรู้ (พนิตนาฎ ชูฤกษ์, 2551 : 117-123 อ้างถึงใน จิตวดี ทานะขันธุ์, 2560 : 63) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นสำรวจ Survey (S) 2. ขั้นตั้งคำถาม Question (Q) 3. ขั้นอ่านอย่างละเอียด Read (R1) 4. ขั้นจดบันทึก Record (R2) 5. ขั้นสรุปใจความสำคัญ Recite (R3) 6. ขั้นวิเคราะห์ Reflect (R4) (พิรุณเทพ เพชรบุรี, 2559 : 20-21) วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน เป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความกระตือรือร้นในการเรียนที่สำคัญวิธีการสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญแนวคิดของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องได้ ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (สายชล โชติธนากิจ, 2561 : 51) ดังนั้นวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R จึงเป็นวิธีการสอนอ่านที่ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิดขั้นสูงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยในการส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมี

วิจารณ์ญาณอีกด้วย จึงทำให้มีการนำวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน เช่น กฤษณ์ ศรีทนต์ และคณะ, (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษด้วยเทคนิค SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์

จากความสำเร็จข้างต้นจะเห็นได้ว่า การอ่านเป็นทักษะขั้นพื้นฐานทางภาษาที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา การมีทักษะความสามารถในการอ่านทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ มีสติปัญญาและมีวิจารณ์ญาณในการอ่าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจในการนำวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนอ่านที่ฝึกทักษะกระบวนการคิดขั้นสูงและมีขั้นตอนที่เป็นระบบชัดเจน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลได้ และมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียน
2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R

1. ขั้นสำรวจ (S-Survey)
2. ขั้นตั้งคำถาม (Q-Question)
3. ขั้นอ่านอย่างละเอียด (R1-Read)
4. ขั้นจดบันทึก (R2-Record)
5. ขั้นสรุปใจความสำคัญ (R3-Recite)
6. ขั้นวิเคราะห์ (R4-Reflect)

ตัวแปรตาม

1. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 4 ด้าน ได้แก่

- 1) สามารถอธิบายสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
- 2) สามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
- 3) สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
- 4) สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล โดยมีหลักฐานมาสนับสนุนอย่างสมเหตุสมผลจากเรื่องที่อ่านได้

2. ความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบการทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design) เป็นแบบกลุ่มเดียวมีการวัดก่อนและหลังให้สิ่งทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2555 : 287)

กลุ่ม	วัดก่อน	สิ่งทดลอง	วัดหลัง
E	T ₁	X	T ₂

E	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
T ₁	แทน	การวัดการทดสอบก่อนเรียน
X	แทน	วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R
T ₂	แทน	การวัดการทดสอบหลังเรียน

ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 216 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนครราชสีมา ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 0003104 การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มี 3 ชุด ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R จำนวน 4 แผนๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 14 ข้อ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R จำนวน 4 แผนๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง หาคุณภาพของเครื่องมือโดยการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนการสอนและความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ย 4.75 (มีความเหมาะสมมากที่สุด)

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ หาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) และความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ผลการประเมินมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 หลังจากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา ที่เคยเรียนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาแล้ว เพื่อหาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) รายข้อ ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.23-0.77 และค่าอำนาจจำแนก (B) อยู่ระหว่าง 0.23-0.68 และหาค่าความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับของแบบทดสอบ โดยวิธีของโลเวท (Lovett Method) ค่าความเที่ยงมีค่าเท่ากับ 0.92

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 14 ข้อ หาคุณภาพเครื่องมือโดยการพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถามโดยวิธีฉันทามติโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมีฉันทามติพิจารณาให้ใช้แบบสอบถามได้ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา ที่เคยเรียนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาแล้ว เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ส่งผลให้ผู้วิจัยไม่สามารถดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ณ สถานที่ตั้งของกลุ่มตัวอย่างได้ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ มีขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R จำนวน 4 แผนๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 14 ข้อ

1.2 เตรียมนักศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.3 ผู้วิจัยให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ กำหนดเวลาในการทำแบบทดสอบ เป็นเวลา 3 ชั่วโมง แล้วตรวจให้คะแนน

2. ดำเนินการทดลอง

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 4 แผน ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ๆ ละ 1 วัน วันละ 3 ชั่วโมง เป็นเวลา 12 ชั่วโมง (ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

3. หลังการทดลอง

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ กำหนดเวลาในการทำแบบทดสอบเป็นเวลา 3 ชั่วโมง และนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา จำนวน 14 ข้อ ไปสอบถามกับนักศึกษา

3.2 ตรวจให้คะแนน และนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนมาเปรียบเทียบกับก่อนเรียน และหลังเรียนเทียบเกณฑ์ร้อยละ 75 และหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถาม

3.3 นำผลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติมาสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS และ Microsoft Excel สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ร้อยละ (%) และทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	df	p-value
ก่อนเรียน	30	12.90	1.37	33.15	29	0.00*
หลังเรียน	30	23.77	1.92			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ผลการทดลองพบว่า ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 12.90 ($\bar{X} = 12.90$, S.D. = 1.37) และหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R มีคะแนนเฉลี่ย 23.77 ($\bar{X} = 23.77$, S.D. = 1.92) และเมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างโดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) พบว่า ค่า t ที่ได้จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 33.15 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ 75	t	df	p-value
หลังเรียน	30	23.77	1.92	22.50	5.48	29	0.00*

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 จากผลการทดลองพบว่า หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R มีคะแนนเฉลี่ย 23.77 ($\bar{X} = 23.77$, S.D. = 1.92) คิดเป็นร้อยละ 22.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเมื่อวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test one sample) ที่ได้จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 5.48 แสดงว่า หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา ที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.65) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 1 กิจกรรมการเรียนการสอน	4.45	0.66	มาก
ด้านที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับ	4.33	0.61	มาก
ด้านที่ 3 การนำไปใช้	4.38	0.68	มาก
รวม	4.39	0.65	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา มีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือด้านการนำไปใช้ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.68) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ดังนั้น แสดงว่าการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่มีขั้นตอนที่เป็นระบบ

ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น และช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบและส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอีกด้วย โดยผู้วิจัยอภิปรายผลได้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสำรวจ Survey (S) ทำให้นักศึกษาได้ทราบถึงภาพรวม กรอบแนวคิด องค์ประกอบ เนื้อหาสาระสำคัญของเรื่อง และสามารถเชื่อมโยงแนวความคิดได้ 2) ขั้นตั้งคำถาม Question (Q) การตั้งคำถามทำให้นักศึกษามีจุดมุ่งหมายในการอ่าน มีความอยากรู้อยากเห็น ช่วยให้นักศึกษาได้ใช้กระบวนการคิดในการสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ๆ ซึ่งการตั้งคำถามจะทำให้นักศึกษาเกิดกระบวนการอ่านขั้นสูง จับประเด็นได้ถูกต้อง และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ 3) ขั้นอ่านอย่างละเอียด Read (R1) ทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ และมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น 4) ขั้นจดบันทึก Record (R2) การจดบันทึกเป็นการช่วยเพิ่มความจำ ทำให้นักศึกษาสามารถจดจำเนื้อหาและรายละเอียดได้ดีขึ้น 5) ขั้นสรุปใจความสำคัญ Recite (R3) ทำให้นักศึกษาได้ใช้กระบวนการคิด ความจำ ทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น 6) ขั้นวิเคราะห์ Reflect (R4) ทำให้นักศึกษาได้ใช้กระบวนการคิดในการพิจารณา แยกแยะ และขยายความเรื่องที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมและใช้ภาษาอย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ สายชล โชติธนาภิ, (2561 : 51) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนแบบอ่านแบบ SQ4R ไว้ว่า เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน เป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและมีวิจารณญาณในการอ่าน และเพ็ญวิษา วัฒนปรีชานนท์, (2561 : 61) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่มีความจำเป็น ช่วยให้ผู้รอบคอบและมีเหตุผลยิ่งขึ้น ทำให้เป็นผู้มีความรู้กว้างขวางและเป็นแนวทางในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่ต้องนำไปใช้ในการเรียนทุกรายวิชา ถ้าหากไม่สามารถอ่านเรื่องราวในรายวิชานั้นๆ ได้อย่างเข้าใจและถูกต้อง การเรียนรู้ก็เกิดขึ้นได้ยาก ดังนั้นนักศึกษาที่มีทักษะการอ่านขั้นสูงจึงมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงตามไปด้วย ดังเช่น Olivia Frances Rivan, (2017) ได้กล่าวถึงการนำวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ไปใช้ในการกระตุ้นความกระตือรือร้นกับนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยพบว่า วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น อีกทั้งยังมีนักวิจัยได้นำวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาและระดับการศึกษาต่างๆ พบว่าผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังเช่น กฤษณะ โฆษณพูนนท์, (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยวิธี เอส คิว โฟร์ อาร์ (SQ4R) และการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาได้ผ่านขั้นตอนของวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจและจดจำข้อมูลได้อย่างแม่นยำ รวมถึงสามารถนำความรู้ใหม่ไปประยุกต์ใช้กับความรู้เดิมที่มีอยู่ และยังช่วยให้นักศึกษาได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูงในการพิจารณาแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลโดยมีหลักฐานมาสนับสนุนอย่างสมเหตุสมผล ส่งผลให้นักศึกษามีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสอดคล้องกับ ชลธิชา หอมฟุ้ง, (2557 : 54) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นความสามารถอันประกอบด้วยความสามารถในการอ่านเพื่อรับสารที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น สรุปสาระสำคัญของเรื่องราว ใคร ทำอะไร ที่ไหน ทำทำไม ทำที่ไหน เมื่อไหร่ และผลของการกระทำเป็นอย่างไร การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของเรื่องหรือของผู้แต่ง การตีความทั้งเสียง คำ ความหมาย ตลอดจนสัญลักษณ์ต่างๆ การสังเคราะห์เรื่องราวใหม่ และสุดท้ายต้องสามารถประเมินค่าหรือตัดสินได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นดีหรือไม่ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ สอดคล้องกับ จิตนา มั่นคง, (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และณฐมน วงศ์ทาทอง, (2560 : 223) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ด้วยเทคนิควิธีสอนอ่านแบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลอาเขียนผลการวิจัยพบว่า หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนครราชสีมา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R มีการใช้เนื้อหาที่มีความหลากหลาย ทันสมัย เข้าใจง่าย เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น อภิปราย และสรุปประเด็นร่วมกัน อีกทั้งยังมีการกระตุ้นให้นักศึกษาได้ใช้กระบวนการคิดอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สอดคล้องกับ นฤมล เทพนวล, (2557 : 206) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน โดยนิสิตมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านอยู่ในระดับมาก เห็นว่าวิธีการนี้เป็นวิธีการที่ดี มีประโยชน์ โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมากที่สุด โดยผู้สอนมีบทบาทในการ

กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและปฏิบัติตามทั้ง 6 ขั้นตอนจนทำให้ผู้เรียนสามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านและนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สุรรัตน์ อักษรกาญจน์, (2561 : 109) ได้กล่าวว่า นอกจากบทอ่านจะมีความหลากหลายในด้านรูปแบบการเขียนและเนื้อหา บทอ่านที่ผู้สอนนำมาจะต้องเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน นั่นคือ ไม่ยากจนเกินไปและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพราะผู้สอนมีบทบาทให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน เป้าหมายของการเรียนการสอน การเลือกบทอ่าน การเตรียมกิจกรรม ก็เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน ดังนั้นการเลือกบทอ่านผู้สอนจึงเลือกบทอ่านที่เห็นว่าผู้เรียนจะสามารถประสบความสำเร็จได้ และวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ยังช่วยส่งเสริมให้การอ่านในชีวิตประจำวันของนักศึกษามีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการอ่านวิจารณ์มากขึ้น ดังเช่น ปวีณสุตา ขยันการ, (2561 : 40) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิดที่ถูกต้อง มีเหตุผลประกอบ และเป็นทักษะที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการคิดการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในเรื่องต่างๆ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง มีประโยชน์ทั้งต่อผู้อ่านและสังคม มีความสำคัญสามารถพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถของผู้อ่าน ทำให้เป็นผู้มีเหตุผลในการพิจารณาเรื่องต่างๆ อย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจ สามารถช่วยแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุรรัตน์ อักษรกาญจน์, (2561 : 95) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นที่ต้องฝึกฝนและพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนในระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ สถาบันการศึกษาจึงต้องส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ รักการค้นคว้า สามารถสร้างสรรค์และพัฒนาและเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ให้แก่สังคมผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาที่เรียน พร้อมทั้งต้องสามารถถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็นออกมาในรูปแบบงานเขียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและปรับตัวให้ทันกับสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R อาจารย์ผู้สอนควรบริหารจัดการเวลาในแต่ละขั้นตอนให้มีความเหมาะสมกับบทอ่านที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพราะจะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 การคัดเลือกบทอ่านอาจารย์ผู้สอนควรทำการคัดเลือกบทอ่านให้มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบันและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เนื่องจากแต่ละบทอ่านมีความยากง่ายแตกต่างกัน และผู้เรียนควรมีโอกาสเลือกบทอ่านตามความสนใจของผู้เรียนเองได้

1.3 วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ มีระบบที่ชัดเจน และเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านให้กับผู้เรียนได้ดี โดยอาจารย์ผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจกับรูปแบบวิธีการ ชื่นสอน ให้เข้าใจดีก่อนนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R กับการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนอื่นๆ เพื่อเป็นการสร้างและพัฒนานวัตกรรมด้านการเรียนการสอนที่หลากหลาย

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนควบคู่กันไป เนื่องจากทักษะการอ่านและทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และปัจจุบันยังพบปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่จำเป็นจะต้องแก้ไขเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนให้มีความสามารถในการอ่านและการเขียน

บรรณานุกรม

- กฤษณะ โฆษขุนพันธ์. (2561). การพัฒนารูปแบบการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยวิธี เอส คิว โฟร์ อาร์ (SQ4R) และการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์. การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กฤษณ์ ศรทัตต์ และคณะ. (2558). “ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษด้วยเทคนิค SQ4R ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์. กาฬสินธุ์ : มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- ไกรสร ประดับเพชร. (2561). “การพัฒนาแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไตรคามประชาสรรค์.” งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในโครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเปลี่ยน. ปีงบประมาณ 2561.
- จิตวดี ทานะพันธ์. (2560). “การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความพึงพอใจการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โดยการใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และแบบปกติ.” วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง : 57-69.

- จิตนา มั่นคง. (2560). “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.” การค้นคว้าอิสระ. การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชลธิชา หอมฟุ้ง. (2557). การพัฒนารูปแบบการสอนวรรณคดีไทยโดยประยุกต์ใช้วิธีสังเคราะห์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณฐมน วงศ์ทาทอง. (2560). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยเทคนิควิธีสอนอ่านแบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ปีที่ 9 ฉบับที่ 26 เดือนกันยายน-ธันวาคม 2560
- ธัญญาลักษณ์ สังข์แก้ว. (2563). “การพัฒนารูปแบบการสอนวรรณคดีด้วย ACDEA เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาครูภาษาไทย.” วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์ (มสป.), ปีที่ 22 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2563 : 62-74.
- นฤมล เทพนวล. (2557). “การพัฒนารูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน.” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2557) : 206-219.
- ปวีณสุดา ขันการ. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST. วิทยานิพนธ์. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พนิตนาฏ ชูฤกษ์. (2551). อ่านเร็วให้เป็น จับประเด็นให้อยู่หมัด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เฟรสต์ ออฟเซท.
- พรณี ลีกิจวัฒน์. (2555). วิธีการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พรณิการ์ สมักร. (2557). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R. วิทยานิพนธ์. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พิรุณเทพ เพชรบุรี. (2559). ผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. รายงานวิจัย. กองทุนเพื่อการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญวิภา วัฒนปรีชานันท์. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการสอนอ่านแบบเน้นโน้ตส์และแนวคิดการเรียนรู้แบบสืบสอบเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิพงษ์ คำเนตร. (2558). “วิธีวิทยาการจัดการการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้บันได 5 ขั้น ของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลในศตวรรษที่ 21 (Five Steps for Student Development)”. การสอนภาษาไทยในศตวรรษที่ 21. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2564 ได้จาก <https://wutthiphongkhamnet.blogspot.com/2015/06/five-steps-for-student-development.html>
- สรศักดิ์ เชี่ยวชาญ. (2561). “การสอนภาษาไทยในระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาบัณฑิตตามคุณลักษณะอันที่ประสงค์.” วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, ปีที่ 33 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม 2561 : 117-122.
- สายชล โชติธนากิจ. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์. การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2554). วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรินต์.
- สุรียรัตน์ อักษรกาญจน์. (2561). “การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ : เทคนิคการอ่านแบบเน้นโน้ตส์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี.” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2561 : 91-114.
- Olivia Frances Rivan. (2017). “The Application of Learning Model SQ4R (Survey, Question, Read, Reflect, Recite, Review) can Increase Activeness and Learning Outcomes of Student.” Jurnal Pendidikan Bisnis dan Manajemen. 3(1), 35-45.